

**CZUBEK** (13) *sb m*

*e jasne.*

*sg N* czubek (5). ◊ *G* czubka (1) *RejZwierz*, czubku (1) *RejFig* [w rymie]. ◊ *A* czubek (4). ◊ *I* czubki(e)m (1). ◊ *L* czubku (1).

*Sł stp brak, Cn s.v. czub, Linde XVI – XVIII w.*

1. *Kępka sterczących piór lub grzebień na głowie ptaków; crista Mącz; cristula Cn* (8) : SKowronek iefth Ptak mały/ na głowie ma czubek ale nie wielki *FalZioł* IV 23d; Niezleć z drugich kugłowác/ ále pánie dutku/ Chcefzli fie s Soyki náfmiać/ nie mieyże íam czubku. *RejFig* Bb7v; A teź zówždy íálcno znáć/ miedzy Kury Dudká/ Bo fie chodzi kłániáiąc vmykáiać czubká. *RejZwierz* 58, 76v; Celsa *cristis avis*, Pták s wyfokiem grzebieniem álbo czubkiem. *Mącz* 46d, 69a; *RejZwierc* 220.

*W przen* (1) : A íkoro ná ízumny íeb wdzieia pyfzny czubek/ Będzie Wroná Phoenixem, ziaítrzębieie dudek. *KlonWor* 56.

2. *Stercząca ozdoba z piór, włosia itp. na nakryciu głowy; pióropusz, kita* (2) : Bo by teź Altembáfy/ by teź Złotohlawy, wízytki ná íię kto oblokł/ á gdy nie máíz ílawy/ Wízytko to piękne piorká ná ímierdzącym dudku/ Co fie chodząc vmizga/ mnima pan by w czupku/ Ano drugi zá wiechą dybiać zá nim chodzi/ A ná ony pftroćiny iego pilnie godzi. *RejWiz* 15v; íiía poćiwy człowiek może ku dobremu Rzeczyfopolitey poíużyć/ á máío nie wíęcey niż ow co piorkiem czubek náítrzępiwízy íáko kániá po polu lata. *RejZwierc* 145.

3. *Pęk włosów sterczących nad czołem albo na wierzchu głowy* (1) : Cirri – Kedziory. ítem warkocz, Czubek. *Calep* 201a.

4. *bot. Roślina lekarska* (1) :

*Zestawienie*: »turecki czubek« = *Cirsium et Carduus* sp. (*Rost*: oset), *barnadynek*, oset; *acorna*, *atractylis hirsuta*, *carduus benedictus*, *spina Arabica* (*Aegyptia*, *Galatica*) *Cn* (2): Bárnádynek/ Turecki czubek/ *Carduus benedictus*, *Cardobenedictenkraut*. *SienLek* 230v, X4.

*Synonimy*: 1. *grzebień*; 3. *kędziory*; 4. *barnadynek*.

*Cf* **CZUBECZEK**